

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХVII, БРОЙ 3

СОФИЯ, 1-15 ФЕВРУАРИ 2016 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com

Официален сайт на Св. Синод на БПЦ – www.bg-patriarshia.bg

СВЕТИЛНИЦИ НА ВЯРАТА

Причислява се към лика на светците Богучарският архиепископ Серафим

Стр. 1, 4-6

И РЕЧЕ СТАРЕЦЪТ...

Св. преподобни Паисий Светогорец

„Почитай баща си и майка си“

Стр. 7

МЕЖДУПРАВОСЛАВНИ ОТНОШЕНИЯ

Среща на Предстоятелите на Православните автокефални църкви

Стр. 1-3

СВЕТИЛНИЦИ НА ВЯРАТА

Причислява се към лика на светците Богучарският архиепископ Серафим

Проучили внимателно житейския път и архиерейския подвиг на архиепископ Серафим, ставащите по неговите молитви чудеса и непрекъснатата всенародна почит към него, свещеният Архиерейски събор на Руската православна църква в единомислие със Светия Синод на Българската православна църква, представлявана по благословението на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит на настоящия Събор от високопроеосвещени Варненски и Великопреславски митрополит Йоан и от преосвещения Знеполски епископ Арсений, определя:

Причислява се към лика на светците Богучарският архиепископ Серафим (Соболев, 1881-1950) за общоцърковно почитане!

Това е решението на Архиерейския събор на Руската православна църква на заседанието му на 3 февруари 2016 г. – това е органът, на когото принадлежи най-висшата власт в РПЦ и последната инстанция, която трябва да се произнесе по въпроса за канонизацията на Богучарския архиепископ Серафим (Соболев).

Триста и двадесет (320) архиереи на Руската православна църква под председателството на Московския и на цяла Русия патриарх Кирил присъстват на заседанието на Събора на 2 и 3 февруари в залата на катедралния храм „Христос Спасител“ в Москва. Сред тях по изключение, поради спецификата на въпроса за владика Серафим, са

На стр. 4

МЕЖДУПРАВОСЛАВНИ ОТНОШЕНИЯ

В дух на истина, съгласие, разбирателство и братска обич

По покана на Негово Всесветейшество Вселенския патриарх Вартоломей, от 21 до 28 януари 2016 г. в Православния център на Вселенската Патриаршия в Шамбези, Женева, се проведе среща на Предстоятелите на Православните автокефални църкви.

Предстоятелите заедно с придружаващите ги църковни делегации – пратеници на сестрите Поместни православни църкви, се събраха, за да приключат с разглеждането на документите по утвърдените теми за предстоящия Свет и Велик събор и на някои организационни въпроси.

На срещата БПЦ-Българска Патриаршия беше представлявана от своя Предстоятел – Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митро-

полит Неофит, който бе придружаван от Техни Високопроеосвещенства Варненски и Великопреславски митрополит Йоан и Неврокопски митрополит Серафим – постоянни представители на БПЦ в предсъборните подготовителни срещи. В българската църковна делегация бяха и Негово Високопроеосвещенство архимандрит Герасим – гл. секретар на Св. Синод на БПЦ-БП, г-н Теодор Атанасов – началник на кабинета на Българския патриарх, и г-н Димитър Арнаудов – сътрудник и преводач.

В срещата на Предстоятелите на Поместните автокефални църкви участваха: Константинополският патриарх Вартоломей, Александрийският патриарх Теодор, Йерусалимският патриарх Теофил,

Московският и на цяла Русия патриарх Кирил, Сръбският патриарх Иринеи, Румънският патриарх Даниил, Грузинският патриарх Илия, Кипърският архиепископ Хризостом, Албанският архиепископ Анастасий, Чешкият и Словашки митрополит Ростислав.

Блаженейшите Антиохийски патриарх Йоан X и митрополитът на Варшава и цяла Полша Сава бяха възпрепятствани да присъстват по здравословни причини. Отсъства и Атинският и на цяла Гърция архиепископ Йероним – по лични причини. Те бяха представлявани от официални представители на своите Църкви.

При откриването на заседанията Негово Светейшество патриарх Неофит

На стр. 3

† Варненски и Великопреславски митрополит ЙОАН

ДИВЕН Е БОГ В СВОИТЕ СВЕТЦИ

Изложение пред Архиерейския събор на Руската православна църква относно обсъждането на предстоящата канонизация на архиепископ Серафим (Соболев)

Ваше Светейшество, Ваши Високопроеосвещенства и Преосвещения,

Висока чест е да присъстваме на настоящите заседания на Архиерейския събор на Руската православна църква и да вземем участие в обсъждането на въпроса за канонизацията на приснопамятния на Руската православна църква и да вземем участие в обсъждането на въпроса за канонизацията на приснопамятния на Руската православна църква и да вземем участие в обсъждането на въпроса за канонизацията на приснопамятния на Руската православна църква, като се обрънем към всички вас – досточтимите Архиереи на светлата Руска православна църква, с братско в Христа приветствие и с още едно свидетелство за горещото желание и надеждата на клира и миряните на нашата Българска патриаршия, за благоприятно разрешение на този въпрос и достигане до деня на прославянето в лика на светците на този истински молитвен застъпник за нашите братски православни народи и за всеки, който с

вяра и чиста молитва пристъпва към неговата благодатна помощ и подкрепа.

Уверени сме, както сме подкрепавали това вече много пъти и при най-различни случаи и поводи, че актът на канонизацията на Богучарския архиепископ Серафим, който е останал в паметта на вярващия български народ, ще бъде само потвърждение на вече извършената негова прослава на небесата – прослава, дошла от Самия наш Господ Исус Христос, на Когото той върно и с всеотдайност служеше през всички години от своя живот и на всяко място на своето служение.

Няма да е пресилено, ако за пореден път кажем, че освен изряден архиерей и безукорен служител при Божия олтар, архиепископ Серафим беше и един от най-духоносните отци на отминалия век; че беше дарен свише с всички благодатни дарове, които Всеподателят дарува на

На стр. 6

ХРОНИКА

България

Църковно честване на Освобождението на Разград

На 28 януари, когато се отбелязва годишнината от Освобождението на Разград от турско робство, Негово Високопреосвещенство Русенски митрополит Наум отслужи панихида и водосвет по повод празника в храм „Св. Николай Мирликийски“, Разград.

В съслужение с архиепископа бяха архиепископският наместник за Разградска духовна околия ст. ик. Георги Георгиев, енорийският свещеник отец Георги Михнев и дяконите Данчо Кюсев, Валери Василев и Недялко Димитров.

След богослужените последования владиката произнесе слово и поздрави присъстващите граждани по повод честването. В храма бяха дошли множест-

во граждани, желаещи да получат благословението на епархийския си архиепископ, сред които бяха и кметът на община Разград д-р Валентин Василев, депутатът Михаил Тодоров и служители на общинската администрация.

Русенска митрополия

Празник в болничния параклис „Св. Василий Велики“ – Русе

На 30 януари, когато св. Православна църква чества паметта на светите Трина светители – Василий Велики, Григорий Богослов и Йоан Златоуст, Негово Високопреосвещенство Русенски митрополит Наум отслужи св. Литургия в болничния параклис „Св. Василий Велики“ в Русе. По време на богослужението песнопенията бяха изпълнявани от духовници от митрополитския хор „Св. Димитрий Басарбовски“.

Митрополит Наум се обърна към присъстващите богомолци – лекуващи и лекуващи се в болничното заведение, ка-

то ги поздрави с празника и им пожела чудотворната закрила на великите светители да бъде винаги с тях.

Русенска митрополия

Трифоновден във Винарна „Рупци“, гр. Видин

На 1 февруари Църквата се прекланя пред паметта на св. мъченик Трифон. Според стародавна традиция този светец тържествено се почита от лозари, винари и градинари, които го имат за свой небесен закрилник, покровител и молитвеник пред Бога за трудовете им.

По покана на собствениците на винарна „Рупци“ Негово Високопреосвещенство Видински митрополит Дометиян, духовници от Видинска митрополия и гости посетиха лозовите насаждения на винарната, намиращи се в местността Кутига, в пределите на с. Рупци.

Негово Високопреосвещенство Видински митрополит Дометиян в съслужение със своя викарый, Белградски епископ Поликарп, отслужи водоосвещение и се помоли Бог да благослови лозовия масив, да направи трудовете на домакините изобилни и доброплодни и сърцата на всички, питаещи се от лозовия плод – щастливи и благодарни Богу.

По стара традиция, след молитвено последование лозята символично бяха зарязани от митрополит Дометиян и от собствениците на винарна „Рупци“, както и от много други високопоставени гости и приятели.

Митрополит Дометиян в своята проповед и приветствие към собствениците

на лозовите насаждения и гостите на тържеството подчерта важността от Божието благословение и мир, чрез които се постига всяко дело за полза на хората и за тяхно спасение. Той изтъкна също така, че гроздето е плод, който радва и весели сърцето на човека, затова с мъдрост, разум и достойнство трябва да се ползваме от него, за здраве и духовни сили.

В празника Трифоновден участие взеха танцьорите от фолклорна студия „Северняци“, гр. Видин, които изпълниха народния обичай по зарязване на лозето.

След тържествената церемония по зарязването на лозята всички гости отидоха във винарна „Рупци“, където епископ Поликарп извърши водоосвещение за здраве и благословение. Бе дадена празнична почерпка и обяд за гостите на винарната, уважили празника.

Архимандрит Исаак

Трифоновден в Бачковския манастир

По стародавна традиция, след богослужението в манастирския храм на 1 февруари – деня на св. Трифон, братството и игуменът на манастира извършиха молебен и зарязване на манастирското лозе за плодородие.

Игуменът архимандрит Симон въздигна пред лозето мощехранителница със св. мощи на празнувания светец за благословение на реколтата.

Бачковска света обител

Свещеническо ръкоположение в Неврокопска епархия

На 2 февруари, Сретение Господне, своя храмов празник чества църквата в село Добърско. Храмът е построен през 1860 г. и в Неврокопска епархия е единственият посветен на този празник.

Негово Високопреосвещенство Неврокопски митрополит Серафим отслужи празничната света Литургия в съслужение с архиепископският наместник на Разложка и на Санданска духовна околия – иконом Явно Русков и прот. Георги Танчев, председателя на храма свещ. Николай Варин и много духовници от епархията.

По време на литургията митрополит Серафим ръкоположи за свещеник дякон Никола Златински, родом от гр. Сандански.

Дякон Никола Златински

е завършил Софийската духовна семинария „Св. Иван Рилски“, а след това и БФ на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Църковните песнопения по време на светата Литургия изпълни хор

„Иеромонах Неофит Рилски“ към Неврокопската света митрополия.

Новоръкоположеният свещеник Никола раздаде нафората и даде първото си пастирско благословение на богомолците.

Неврокопска св. митрополия

Първа копка на храм „Св. Николай“ във Висшето военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров“

На 8 февруари в парка на Висшето военноморско училище „Н. Й. Вапцаров“ се състоя църковен ритуал по полагането на основен камък и първа копка на храм „Св. Николай“. Водосветът беше отслужен от Негово Високопреосвещенство Варненски и Великопреславски митрополит Йоан, протойерей Георги Великов, протойерей Живко Георгиев, свещеник Стефан Николов и дякон Людмил Георгиев.

Ритуала уважиха г-н Стоян Пасев – областен управител на Варненска област, г-н Тодор Иванов –

зам.-кмет на Варна, командор Коста Андреев – заместник-командир на ВМС, членове на държавни и частни учреждения, представители на морския бизнес, възпитаници на Морското училище, преподаватели, журналисти, граждани.

На мястото, където ще се изгради храмът, в мраморна урна бе положено каменен блокче от първата сграда на Морското училище в гр. Русе и копие от „Владишката благословия“, с положени върху нея подписи на членовете на църковното настоятелство. Митрополит Йоан

положи в урната и християнски кръст, осветен в Йерусалим.

Негово Високопреосвещенство благодари на командор Андреев и на началника на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ за приноса им при реализирането на идеята за изграждане на храм на името на свети Николай.

След края на водосвета капитан I ранг проф. д.в.н Боян Медникаров връчи грамоти на дарителите, подпомогнали построяването на храма.

Варненска и Великопреславска митрополия

ДОКУМЕНТИ

Кандидатури за ръкоположения на свещенослужители

Светият Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатски преписки за ръкоположения на енорийски свещеници и свещеномонаси, на основана чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Устава на Българската православна църква реши да бъдат публикувани имената на следните кандидати:

Софийска епархия: Деян Живко Коруноски, гр. Прилеп, Македония – за дякон и свещеник.

Пловдивска епархия: Георги Гавраилков Маргаритов, гр. Кърджали – за дякон и свещеник.

В дух на истина, съгласие, разбирателство и братска обич

От стр. 1

приветства председателствания – Константинополския патриарх Вартоломей, и участниците в срещата с думите: „Ваше Светейшество, Ваши Светейшества, Ваши Блаженства, Ваши Високопреосвещенства и Преосвещенства, възлюбени в Господа отци и братя в Христа,

Всесърдечно и искрено ви приветстваме с братско в Христа целуване по случай заседанията на Синаксиса на Предстоятелите за подготовката на Светия и Велик събор на Православната църква, който се провежда от 21 до 28 януари 2016 г. в Православния център на Вселенската Патриаршия в Шамбези – Женева.

Нашият взор е насочен към Всеподателя Бога с молитва и старание да изпросим Божията помощ за здраве и успех в разискванията по така важните въпроси на св. Православие, както и със съставянето на регламент и дневен ред за провеждането на дългоочаквания с надежда Светия и Велик събор на Православната църква. Като осъзнаваме дълбоко колко голям е интересът на всеправославната общност към провеждането на Събора, няма как да не подчертаем необходимостта не само от единогласие и единомислие на всички Православни църкви, но и реално да изтъкнем изключителната пот-

ребност за съществуването на действително и същностно единство между всички наши сестри Църкви.

С вяра в Бога, ние и архиереите на Св. Синод на Българската православна църква – Българска Патриаршия, винаги сме се старали да проповядваме Словото Божие и конкретното думите на Спасителя: „Който иска да бъде пръв, нека бъде най-последен от всички и на всички слуга“ (Марк. 9: 35).

Молим Бога, Подателя на мира, от Когото е всяко добро даяние и всеки съвършен дар, да изпрати върху нас Своята преизобилна благодат, та в единомислие, любов, взаимно уважение, търпение и разбирателство да изпълним високоотговорните задачи, които са ни възложени от Църквата Христова.

Имайте в себе си сол,

и мир имайте помежду си (Марк. 9:50).*

В рамките на срещата, в неделя – 24 януари, в ставропигиалния храм „Св. апостол Павел“ в Православния център на Вселенската Патриаршия в Шамбези беше отслужена съборна света Литургия при предстоятелството на Вселенския патриарх. В съслужението участваха всички Предстоятели на Поместни православни църкви, пристигнали в Шамбези за междуправославната среща. Сред служещите бе и архим. Герасим – гл. секретар на Св. Синод на БПЦ. Молитвено участие взеха делегатите на Поместните православни църкви.

По време на срещата заседанията протекوا в дух на истина, съгласие, разбирателство и братска обич в Христос. Предстоятелите потвърдиха своето решение да се свика

Светият и Велик събор, като се уточни това да стане в Православната академия в Крит от **16 до 27 юни 2016 г.**

Официално одобрените теми за вънесане и обсъждане от Светия и Велик събор са:

- Мисията на Православната църква в съвременния свят;
- Православното разсейание (диаспора);
- Автономията и начинът на нейното провъзгласяване;
- Тайнството Брак и препятстванията за него;
- Важността на поста и спазването му днес;
- Отношенията на Православната църква с останалия християнски свят.

Беше констатирано, че документите за Автокефалията в Православната църква и начинът за нейното прогласяване, както и темата за Диптихите, не са приети единогласно на повторните заседания на Междуправославната подготвителна комисия, поради което тези въпроси не бяха включени в дневния ред на Събора и ще бъдат разглеждани в бъдеще.

Темата за Календара по принцип отпадна и няма да бъде разглеждана на Събора. По този въпрос бе счтено за целесъобразно да се предостави свобода на всяка Църква да следва този календар, който тя счита за полезен за духовно назидаване на своето паство. Това не се отнася за празнуването на Пасха, което остава общо за всички православни.

Светият и Велик събор ще започне своите заседания в понеделник – Св. Дух, а ще завърши с отслужване на св. Литургия в Неделя на Всички светии, като преди това в събота – Задушница, ще се извърши заупокойна св. Божествена литургия за всички, които са се подвизавали и починали в православната вяра, както и за всички починали отци и братя, които са се потрудили в дело-

то по подготовката на Светия и Велик събор.

По случай празника Петдесетница Предстоятелите на Православните църкви ще отслужат божествена св. Литургия в храма „Св. Мина“ в Ираклион.

От 9 до 16 юни 2016 г. в Критската православна академия ще се събере специална Комисия, в състава на която ще влезе по един представител от всяка Църква, който ще трябва да се определи до края на м. февруари т.г. Тази комисия ще се заеме със съставянето на проект на Послание на Събора, който проект на 17 юни ще бъде разгледан от Предстоятелите на Православните църкви, след което Посланието ще бъде насочено за утвърждаване от Светия и Велик събор.

Участниците в Срещата взеха решение и да се създаде Всеправославен секретариат на Светия и Велик събор, в състава на който да бъде определен по един представител от всяка Църква до края на м. февруари т.г. Координирането на неговата работа ще се осъществява от Секретар по подготовката на Светия и Велик събор. Задачите на Секретариата са следните:

1. В специално създаден за това сайт в интернет да бъдат публикувани единогласно приетите от Всеправославните председателни съвещания и събрания на Предстоятелите текстове за дневния ред на Събора;
2. Да информира средствата за масова информация за работата и целите на Събора при съдействието на специални съветници;
3. По разпоредба на Православните църкви да се предоставя необходимата акредитация на интересувалите се за работата на Събора журналисти и кореспонденти;
4. Да разрешава други възникнали въпроси, свър-

зани със секретарската поддръжка на Събора.

Православните църкви чрез свои официални ресурси – електронни или печатни, също могат да публикуват единогласно одобрените от Всеправославните председателни съвещания текстове, отнасящи се към дневния ред на Събора за информиране на паството и всички заинтересовани лица.

Съгласно регламента за провеждането на Събора, на първото и заключителното заседание на Събора ще бъдат поканени да присъстват наблюдатели от християнските църкви и конфесии, с които Православната църква води богословски диалог, а така също и представители на други християнски организации.

Съгласно разработения Регламент за Събора, всяка Православна църква трябва да изпрати и по 6 човека наблюдатели, които са православни християни – духовници или миряни. Няма пречка тук да бъдат включени и жени, ако св. Църква прецени.

Във връзка със сложните отношения между Антиохийската и Йерусалимската Патриаршии предстоят провеждането на среща на територията на Кипърската Архиепископия на специална Комисия, която да се опита да разреши възникналия проблем с Катар и с епископ Макарий. На този етап проблемът остава неразрешен.

Предстоятелите по време на срещата си в Шамбези взеха решение всички одобрени текстове на документите, които ще бъдат разглеждани на Светия и Велик събор да бъдат публикувани, за да станат достояние на цялата Църква, както и да се направят обръщения към паството във връзка със свикването на Събора.

Освен това предстоятелите дадоха израз както на своята подкрепа за преследваните християни в Близкия Изток, така също и на продължаващата тревога за участва на отвлечените двама митрополити – Павел Язиги от Антиохийската патриаршия и Григорий Йоханна Ибрахим от Сирояковитската църква.

Работата на срещата завърши в сряда – 27 януари – вечерта, със заключително слово на нейния председател – Негово Всесветейшество Вселенския патриарх Вартоломей.

А.А. КАРАМИХАЛЕВА

НОВИ КНИГИ

Рилската света обител издаде сборник с музикалното творчество на йеромонах Неофит Рилски

Излезе от печат сборник с пълното музикално творчество на йеромонах Неофит Рилски. Сборникът е псалтикийн и е озаглавен „Антология“. Съдържа песнопения от Вечернята, Утрента, Златоустовата и Пржедоосвещената св. Литургия, а също и от св. Четиридесетница, Страстната и Светлата седмица, върху които авторът е работил в продължение на десетилетия. Материалът в него е обработен и систематизиран от йеромонах Макарий Чакъров – брат на Рилската света обител. Изданието е с благословението на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит и Св. Синод на БПЦ.

Книгата се продава на цена 26 лв. и може да бъде закупена както от книжарницата на Рилската света обител, така и от книгопродавниците при столичните храмове „Св. Седмочисленици“, „Св. вмчца Неделя“, „Св. вмчк Георги“ – Ротонда.

Заветно желание на йеромонах Нео-

фит Рилски е било отпечатването на рило-монастирското музикално творчество в „особна книга“, а основна част от това музикално наследство е именно неговото лично творчество. Въпреки че настоящата „Антология“ се появява на бял свят цели 134 години след кончината му на 4 януари 1881 г., посланието на съдържанието ѝ е толкова актуално, колкото е било и през годините, в които е творил авторът.

За разлика от всички останали занимания на тази енциклопедична личност, музикалната дейност на отец Неофит е по-малко позната. С настоящия труд обаче се надяваме да добавим своята лепта в по-пълното осветяване на делото и личността му, тъй като църковната музика винаги е била неразделна част от неговия живот. Искрено вярваме, че „Антологията“ на йеромонах Неофит Рилски ще бъде настолна книга за псалта, използвана практично при благоуокрасата на богослужбните последования.

СВЕТИЛНИЦИ НА ВЯРАТА

Причислява се към лика на светците Богучарският архиепископ Серафим

единство на вярата и на по-наването Сина Божий... до пълната възраст на Христовото съвършенство" (Еф. 4:13).

С тези мисли и чувства в душите и сърцата ни още веднъж всевъедно чествим седмата годишнина от Вашата интронизация, молейки Всеподателя неизменно да биде лично над Вас и над цялото, предвождано от Ваше Свещейство, паство!

Бог на мира и любовта и общенето в Светия Дух да бъдат с всички наш! Честит и благословен празник!

Ваш в Христа брат,
Председател на Св. Синод
† Неофит, Патриарх Български".

Преди началото на Петото пленарно заседание на 3 февруари, Московският и на цяла Русия патриарх Кирил и участниците в Архиепископския събор вземат участие в Божествената св. Литургия в храма "Христос Спасител".

Заседанието, на което присъстват и членовете на българската църковна делегация – Варненски и Великопреславски митрополит Йоан и Знеполски епископ Арсений, придружени от представители на Руската патриаршия в София архим. Филип (Василев) и представител на Българската патриаршия в Москва архим. Теодосий (Димитров), започва с обсъждане по въпроса за канонизацията на Богучарския архиепископ Серафим (Соболев).

Докази върху жизнения път, пастирското служение, чудесата по молитвите на светителя и почитта към архиепископ Серафим изнасят Техния Високопреосвещената Волоколамски митрополит Иларион и Варненски и Великопреславски митрополит Йоан – съпредседатели на Съвместната комсия на РПЦ и БПЦ за канонизацията на архиепископ Серафим. (Публикуваме доклада на митрополит Йоан на стр. 1, 6)

За необходимостта от причисляването към лика на светците на архиепископ Серафим са се изказали и Негово Свещейство патриарх Кирил, Източно-Американският и Нюйоркски митрополит Иларион относно почитта към владика Серафим от страна на Руската задгранична църква, Рижкият и на цяла Латвия митрополит Александър, който говори за духовния образ на владика Серафим, който се разкрива в кореспонденцията му със свещеномъченик Йоан архиеп. Рижки и Латвийски (Поммер), Воронезкият и Лискински митрополит Сергей (архиеп). Серафим е бил ректор на Воронежската духовна семинария).

Патриарх Кирил като председателстващ Събора е дал думата за изказване и на Рязанския и Михайловски митрополит Марк, който е говорил за почитта към архиепископ Серафим в родната за

единство на вярата и на по-наването Сина Божий... до пълната възраст на Христовото съвършенство" (Еф. 4:13).

С тези мисли и чувства в душите и сърцата ни още веднъж всевъедно чествим седмата годишнина от Вашата интронизация, молейки Всеподателя неизменно да биде лично над Вас и над цялото, предвождано от Ваше Свещейство, паство!

Бог на мира и любовта и общенето в Светия Дух да бъдат с всички наш! Честит и благословен празник!

Ваш в Христа брат,
Председател на Св. Синод
† Неофит, Патриарх Български".

Преди началото на Петото пленарно заседание на 3 февруари, Московският и на цяла Русия патриарх Кирил и участниците в Архиепископския събор вземат участие в Божествената св. Литургия в храма "Христос Спасител".

Заседанието, на което присъстват и членовете на българската църковна делегация – Варненски и Великопреславски митрополит Йоан и Знеполски епископ Арсений, придружени от представители на Руската патриаршия в София архим. Филип (Василев) и представител на Българската патриаршия в Москва архим. Теодосий (Димитров), започва с обсъждане по въпроса за канонизацията на Богучарския архиепископ Серафим (Соболев).

Докази върху жизнения път, пастирското служение, чудесата по молитвите на светителя и почитта към архиепископ Серафим изнасят Техния Високопреосвещената Волоколамски митрополит Иларион и Варненски и Великопреславски митрополит Йоан – съпредседатели на Съвместната комсия на РПЦ и БПЦ за канонизацията на архиепископ Серафим. (Публикуваме доклада на митрополит Йоан на стр. 1, 6)

За необходимостта от причисляването към лика на светците на архиепископ Серафим са се изказали и Негово Свещейство патриарх Кирил, Източно-Американският и Нюйоркски митрополит Иларион относно почитта към владика Серафим от страна на Руската задгранична църква, Рижкият и на цяла Латвия митрополит Александър, който говори за духовния образ на владика Серафим, който се разкрива в кореспонденцията му със свещеномъченик Йоан архиеп. Рижки и Латвийски (Поммер), Воронезкият и Лискински митрополит Сергей (архиеп). Серафим е бил ректор на Воронежската духовна семинария).

Патриарх Кирил като председателстващ Събора е дал думата за изказване и на Рязанския и Михайловски митрополит Марк, който е говорил за почитта към архиепископ Серафим в родната за

единство на вярата и на по-наването Сина Божий... до пълната възраст на Христовото съвършенство" (Еф. 4:13).

С тези мисли и чувства в душите и сърцата ни още веднъж всевъедно чествим седмата годишнина от Вашата интронизация, молейки Всеподателя неизменно да биде лично над Вас и над цялото, предвождано от Ваше Свещейство, паство!

Бог на мира и любовта и общенето в Светия Дух да бъдат с всички наш! Честит и благословен празник!

Ваш в Христа брат,
Председател на Св. Синод
† Неофит, Патриарх Български".

Преди началото на Петото пленарно заседание на 3 февруари, Московският и на цяла Русия патриарх Кирил и участниците в Архиепископския събор вземат участие в Божествената св. Литургия в храма "Христос Спасител".

Заседанието, на което присъстват и членовете на българската църковна делегация – Варненски и Великопреславски митрополит Йоан и Знеполски епископ Арсений, придружени от представители на Руската патриаршия в София архим. Филип (Василев) и представител на Българската патриаршия в Москва архим. Теодосий (Димитров), започва с обсъждане по въпроса за канонизацията на Богучарския архиепископ Серафим (Соболев).

Докази върху жизнения път, пастирското служение, чудесата по молитвите на светителя и почитта към архиепископ Серафим изнасят Техния Високопреосвещената Волоколамски митрополит Иларион и Варненски и Великопреславски митрополит Йоан – съпредседатели на Съвместната комсия на РПЦ и БПЦ за канонизацията на архиепископ Серафим. (Публикуваме доклада на митрополит Йоан на стр. 1, 6)

За необходимостта от причисляването към лика на светците на архиепископ Серафим са се изказали и Негово Свещейство патриарх Кирил, Източно-Американският и Нюйоркски митрополит Иларион относно почитта към владика Серафим от страна на Руската задгранична църква, Рижкият и на цяла Латвия митрополит Александър, който говори за духовния образ на владика Серафим, който се разкрива в кореспонденцията му със свещеномъченик Йоан архиеп. Рижки и Латвийски (Поммер), Воронезкият и Лискински митрополит Сергей (архиеп). Серафим е бил ректор на Воронежската духовна семинария).

Патриарх Кирил като председателстващ Събора е дал думата за изказване и на Рязанския и Михайловски митрополит Марк, който е говорил за почитта към архиепископ Серафим в родната за

единство на вярата и на по-наването Сина Божий... до пълната възраст на Христовото съвършенство" (Еф. 4:13).

единство на вярата и на по-наването Сина Божий... до пълната възраст на Христовото съвършенство" (Еф. 4:13).

С тези мисли и чувства в душите и сърцата ни още веднъж всевъедно чествим седмата годишнина от Вашата интронизация, молейки Всеподателя неизменно да биде лично над Вас и над цялото, предвождано от Ваше Свещейство, паство!

Бог на мира и любовта и общенето в Светия Дух да бъдат с всички наш! Честит и благословен празник!

Ваш в Христа брат,
Председател на Св. Синод
† Неофит, Патриарх Български".

Преди началото на Петото пленарно заседание на 3 февруари, Московският и на цяла Русия патриарх Кирил и участниците в Архиепископския събор вземат участие в Божествената св. Литургия в храма "Христос Спасител".

Заседанието, на което присъстват и членовете на българската църковна делегация – Варненски и Великопреславски митрополит Йоан и Знеполски епископ Арсений, придружени от представители на Руската патриаршия в София архим. Филип (Василев) и представител на Българската патриаршия в Москва архим. Теодосий (Димитров), започва с обсъждане по въпроса за канонизацията на Богучарския архиепископ Серафим (Соболев).

Докази върху жизнения път, пастирското служение, чудесата по молитвите на светителя и почитта към архиепископ Серафим изнасят Техния Високопреосвещената Волоколамски митрополит Иларион и Варненски и Великопреславски митрополит Йоан – съпредседатели на Съвместната комсия на РПЦ и БПЦ за канонизацията на архиепископ Серафим. (Публикуваме доклада на митрополит Йоан на стр. 1, 6)

За необходимостта от причисляването към лика на светците на архиепископ Серафим са се изказали и Негово Свещейство патриарх Кирил, Източно-Американският и Нюйоркски митрополит Иларион относно почитта към владика Серафим от страна на Руската задгранична църква, Рижкият и на цяла Латвия митрополит Александър, който говори за духовния образ на владика Серафим, който се разкрива в кореспонденцията му със свещеномъченик Йоан архиеп. Рижки и Латвийски (Поммер), Воронезкият и Лискински митрополит Сергей (архиеп). Серафим е бил ректор на Воронежската духовна семинария).

Патриарх Кирил като председателстващ Събора е дал думата за изказване и на Рязанския и Михайловски митрополит Марк, който е говорил за почитта към архиепископ Серафим в родната за

единство на вярата и на по-наването Сина Божий... до пълната възраст на Христовото съвършенство" (Еф. 4:13).

проучени жизненият път и архиепископ Серафим, станали по негови молитви чудеса и непрекъснатото всегодно почитание към него, свещеници Архиепископския събор на Руската православна църква в единномислие със Светия Синод на Българската православна църква, представяван на настоящия Събор по благословението на Негово Свещейство Българския патриарх Неофит от Варненския и Великопреславски митрополит Йоан и Знеполския епископ Арсений, определи:

1. Да се причисли към лика на светците Богучарският архиепископ Серафим (Соболев, 1881-1950) за общоцърковно почитание;

2. Честните останки на свети Серафим да се считат за свети мощи и да им се въздава достоен почитание;

3. Да се състави специална Служба за светителя Серафим, архиепископ Богучарски, а до съзвръшването на такава, да се извършва служба по Общия Минея, по чина на светителите;

4. Паметта на светителя Серафим да се отбелязва на 13/26 февруари, в деня на неговото преставяне в Господа;

5. Да се изписват икони на новопрославения светец за поклонение, съгласно определението на Седмия вселенски събор;

6. Да се издаде житието на новопрославения светец Серафим за възпитаване в благочестие на църковните чед;

7. От името на свещенния Събор да се обяви на паството тази блага и благопътна радост за прославяне на новия Божий угодник;

8. Да се съобщи името на новопрославения светец на Предстоятелите на Поместните православни църкви за включване в списъка на светците.

С представителство и по молитвите на свети Серафим, молещ се за Руската и Българската църква, за народите на Русия и България, да укрепи Господ православната вяра и да ни изпрати Своето благословение. Амин."

Членовете на Събора са извели величие към новопрославения светец, след което Московският и на цяла Русия патриарх Кирил е връчил на Варненския и Великопреславски митрополит Йоан в дар за Българската православна църква икона на светителя Серафим, изписана в иконописното ателие на Санкт-Петербургската духовна академия, където се е обучавал владика Серафим.

В Посланието на свещенния Архиепископския събор към клира, монашестваниците и всички верни чед на Руската православна църква между другото се казва: "Свидетелство за неразривната връзка между Небесната и земната Църква е състоялата се на настоящия Архиепископския събор канониза-

прекрасен повод да отпрати сърдечна покана лично към Негово Свещейство Руския патриарх Кирил, да посети светата ни Българска православна църква, за да можем заедно да изживем духовно-благодатния и радостен момент на прославянето на светител Серафим (Соболев) (Четемте на стр. 6).

Датата 26 февруари ще е денят, в който и заедно ще се чества паметта на св. Серафим Софийски Чудотворец.

Прославянето на Богучарския архиепископ Серафим (Соболев) е събитие, което българският народ отдавна очаква.

Владика Серафим, както с много любов го наричат у нас, е един от най-видните духовници на нашето време. Архиепископ на Руската православна църква, чедо архиепископско служение почти изцяло преминава в България. Той идва от Русия в България, като донася със себе си цялото богатство и красота на руската духовност, обгръхва духовно както руските архипастир както руските емигранти, така и множество българи, в това число и духовници.

Така че още приживе архиепископ Серафим е бил много здраво свързано звено между Русия и България. Но каква по-силна връзка от тази: два православни народа да имат един общ небесен застъпник пред Божия престол!?

Свидетели сме на нещо безпредседно в църковната история: двете Поместни православни църкви обединиха усилията и волята си в прославянето на един светец. А това и заедно ще дава много поводи за обща молитва и съслужения между духовенството на двете сестри Църкви – Руската и Българската.

Александра
КАРАМИХАЛЕВА

От стр. 1
и архиепископите, представляващи Българската православна църква – Варненски и Великопреславски митрополит Йоан и Знеполски епископ Арсений – викарий на Латвийския митрополит, придружавани от представител на РПЦ в София архим. Филип (Василев) и представител на БПЦ в Москва архим. Теодосий (Димитров).

От поканените 354 архиепископи, от 293 епархии на Московската патриаршия в Русия, Украйна, Белорусия, Молдавия, Азербайджан, Казахстан, Киргизия, Латвия, Литва, Таджикистан, Туркмения, Узбекистан, Естония и други епархии на РПЦ, в заседанията на Събора вземат участие 320 архиепископи, от които 256 управляват епархии, 8 викарии епископи и 6-ма на покой.

Българските архиепископи, които представляваха БПЦ и в заседанията на Събора вземат участие 320 архиепископи, от които 256 управляват епархии, 8 викарии епископи и 6-ма на покой.

Българските архиепископи, които представляваха БПЦ и в заседанията на Събора вземат участие 320 архиепископи, от които 256 управляват епархии, 8 викарии епископи и 6-ма на покой.

ески и на цяла Украйна митрополит Онуфрий; намесничкият на патриарха в Московска епархия Крутички и Коломенски митрополит Ювеналий; Кишиневският и на цяла Молдова митрополит Владимир; Волоколамският митрополит Иларион, председател на Отдела за външноцърковните връзки на Московската патриаршия; Източно-Американският и Нюйоркски митрополит Иларион, първоиерарх на Руската задгранична църква; както и председателите на Поместните православни църкви при Московската патриаршия, между които и Негово Високопреосвещеност архим. Теодосий.

След св. Литургия е отслужен благодарствен молебен, в края на който на патриарх Кирил са поднесени приветствия, подаръци и цветя по повод годината от възкачането му на престола на Руската патриаршия.

Митрополит Йоан се обърва към празнуващия първоиерарх с Приветствие от името на Св. Синод на БПЦ-БИ, в което се казва:

"Ваше Свещейство, обични в Господа брате и създателят, първоиерарх на светата и славна Московска патриаршия,

Със сърце, преизпълнено с радост и благодарност към Бога, се обръщаме към Вас, в деня на годишнината от интронизацията Ви на прославения престола на Московските патриарси, като Ви приветстваме с братско целуване и поздрав в Господа нашего Иисуса Христа! Приемете, Светейши Владико, лично от наше име и от пълнотата на светата Българска православна църква – Българска Патриаршия, всесърдечни благопожелания за крепко здраве, бодрост на духа и първоиерархско мълчание и отговорно архипастирско служение; за богат, кротост и дълготърпение, и всички други плодове на духа, които, чрез устата на апостола, ни беше завещал Сам Спасителят (Гал. 7:22)! Бъдете все така ревностен подражател на Пастира на пастирите, който казва за Себе Си, че „не дойде, за да Му служат, но да послужи и даде душата Си откуп за мнозина“ (Марк. 10:45), че „добрият пастир полага душата си за овците“ (Иоан. 10:11) и, като неизменно се вдъновляват от примера на Господо, водете все така мъдро повереното Ви от Самия Него паство на богохораната и препославяна Московска патриаршия!

Седем години след Вашата интронизация всички ние сме още повече убедени, че избрането Ви за Предстоятел

ДИВЕН Е БОГ В СВОИТЕ СВЕТЦИ

От стр. 1

Своите избраници, та в служение на Бога и ближия да свидетелстват за Възкръсналия Господ и във всеки ден от своя живот да прибавят към Неговата Църква такива, които се спасяват (Деян. 2:47).

Безброй много са свидетелствата за благодатната помощ на владика Серафим, а най-яркото от всички тези свидетелства е продължавашото и до днес обръщане към неговото молитвено застъпничество, което всекидневно се извършва при гроба му в храма-подворие на Московската патриаршия в нашата столица София.

Ето защо, убедени сме, че актът на неговата канонизация ще увенчае не само, както вече казахме това, извършената негова прослава на небесата, но и онава, което се случва тук – сред нас: всенародната неоскъдяваща любов към него и продължавашото и до днес непрестанно изпросване на светителските му молитви на небесното му застъпничество.

Изваме нашата най-искрена и все сърдечна благодарност от името на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Неофит, лично на Вас, Ваше Светейшество, за това, че благослови и ни поканихте да вземем участие в Архиерейския събор на Руската православна църква и за доброто Ви отношение към родната ни Църква и към българския народ. Дълбоко сме признателни на Председателя и членовете на Комисията на РПЦ по въпроса за канонизацията на Богучарския архиепископ Серафим (Соболев); на Негово Високоп-

росвещенство Волоколамски митрополит Иларий – председател на Комисията и председател на Отдела за външни църковни връзки; на Негово Преосвещенство Троицки епископ Панкратий – председател на Синодалната комисия за канонизация на светци; на Негово Високопреподобие архимандрит Филип (Василев) – настоятел на Подворие на РПЦ в София, който положи големи усилия и с добър успех съдейства за придвижването на този съществуващ въпрос; на Негово Високопреподобие протойерей Владимир (Воробьев) – ректор на Православния Свято-Тихоновски хуманитарен университет (ПСТГУ); на Негово Високопреподобие протойерей Игор (Якимчук) – секретар на ОВЦС по междуправославните отношения, и на г-н А. Кострюков, доцент в ПСТГУ.

С благодарност към Всеподателя за това, че е удостоил нашата родина България с такъв духоносен и благодатен архиерей като владика Серафим (Соболев), оставаме и с надежда за неговото скорошно, вече и официално причисляване към лика на светците на Православната църква. Убедени сме, че това ще бъде справедливо и благословено от Бога дело, което ще има широкото одобрение на вярващия народ и което още повече ще затвърди хилядолетните връзки между нашите две Църкви и нашите православни народи. Дивен е Бог в Своите светци и винаги „около на Господа е над ония, които Му се боят и които се уповават на милостта Му“ (Пс. 32:18)!

Праведни отче и владико Серафиме, моли Бога за нас!

ДОКУМЕНТИ

Писмо от Св. Синод на БПЦ до Негово Светейшество Московския и на цяла Русия патриарх Кирил

Ваше Светейшество, обични в Христа брате и съслужителю,

С духовен трепет, дълбока радост и благодарност към Всеподателя Бога приехме вестта за решението на Освещения на Архиепископския събор на Руската православна църква да бъде прославен в лика на светителите Богучарският архиепископ Серафим (Соболев). Този акт на канонизацията на този достоен руски архиерей се явява справедливо и благословено от Бога дело, което се приема с широко одобрение от нашния скъп вярващ народ и което още повече затвърждава хилядолетните връзки между нашите две Църкви и нашите православни народи. Дивен е Бог в Своите светци и винаги „около на Господа е над ония, които Му се боят и които се уповават на милостта Му“ (Пс. 32:18)!

Сърдечна благодарност отправяме лично към Вас, Ваше Светейшество, за топлия прием на делегацията на Българската православна църква и за

Вашето благословение, тя да вземе участие в заседанията на Архиерейския събор на Руската православна църква, на 3 февруари 2016 г.

Св. Синод на Българската православна църква – Българска Патриаршия в заседаниято си на 05.02.2016 г., прот. № 3 – пълен състав, реши абсолютно единодушно и подкрепи решенията на Освещения Архиерейския събор на Руската православна църква – да бъде причислен към лика на светците Богучарският архиепископ Серафим (Соболев, 1881-1950 г.) за общо църковно почитане. В тази връзка Св. Синод взе решение прославянето на архиепископ Серафим да се извърши в пределите на родната ни св. Църква на **26 февруари 2016 г.** Като имаме предвид важния исторически момент, в който се намират нашите две братски Църкви и факта, че в лика на светиите се прибавя още един светец – това се явява прекрасен повод да отправим сърдечна покана лично към Ваше Светейшество,

да посетите светата ни Българска православна църква, за да можем заедно да изживеем духовно-благодатния и радостен момент на прославянето на светител Серафим (Соболев). За нас ще бъде висока чест да присъства и архиереите и членовете на Комисията, които се потрудиха за канонизацията на светителя.

Като оставаме с добрата надежда и очакването за съвместната радост, която ще ни приоднесе св. Божествена трапеца в св. Тайнство Евхаристия, молим Всемилостивия Бог да Ви дарува крепко здраве, много духовни сили и всегашно дръзновение в достойното изпълнение на първосветителското Ви служение на светата Руска православна църква.

Препоръчваме се на светите Ви молитви и оставаме на Ваше Светейшество в Христа брат и съслужител,

Председател на Св. Синод
† НЕОФИТ,
Патриарх Български

Празникът на св. Трисветители в БФ на СУ „Св. Климент Охридски“

Денят на св. Трисветители – 30 януари – се чества като празник на богословската наука и духовните школи. На този ден с духовно тържество празнува и Богословският факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Преподавателите, настоящи и бивши студенти на факултета за пореден път се събраха под купола на академичния параклис, за да отпразнуват заедно чест и възвала на небесните покровители на богословската наука – Великите светители и Вселенски учители на Църквата св. Василий Велики, св. Григорий Богослов и св. Йоан Златоуст.

В празничния ден бе отслужена св. Литургия, възглавена от Негово Високопреосвещенство митрополита на САЩ, Канада и Австралия Йосиф. Българският патриарх и Софийски митрополит Неофит взе молитвено участие в богослужението. Негово Светейшество поздравя преподавателите и студентите от висшето православни богословски школи с думите: „Уважаеми преподаватели, скъпи студенти, обични в Господа братя и сестри!“

В края на първия месец на Новата година светлее празникът на Тримата светители на Църквата, учители на Вярата, светите отци Василий Велики, Григорий Богослов и Йоан Златоуст. Трима носители на благодатното познание за Въплътителото се Слово, които ние величаем и славим.

В този ден поздравяваме всички вас учители – уважаемите професори, доценти и асистенти, преподаватели на Вечната Истина, и вас скъпи студенти, пожелали да се наситите с тази Истина, с радостта на дивното духовно тържество. Желаяме Духът на мира и любовта да свързва всички ви в съборността на Църквата и да пазите Вековната мъдрост на Православието, разкрита в множеството светоотечески творения, озарени от Вярата и светостта на техните автори. Огласявайте божествените слова, за да проникнат спасително в сърцата на всички, които са възлюбили Божието явяване. „Духът пребивава с нас сега и в стремежа към Духа е пътят, който ни е открит към пълнотата на Божието знание“ – каз-

ва свети Григорий Богослов. Затова търсете този път, път на Вечното спасение, наситен със славостта от Христовата любов и светлина. Честит празник!“

В същия ден в столичната митрополитска катедрала „Св. Неделя“ бе извършена панихидата по случай 3 години от кончината на проф. г-р Славчо Вълчанов, един от гоаиените на катедрата „Стар Завет“ на БФ на СУ „Св. Климент Охридски“, преставил се в Господа на 28 януари 2013 г.

Да почемат паметта на своя ерудиран преподавател, добър и духовит колега, възвновен лектор и желан събеседник, прекрасен брат, съпруг, баща, и сродник, годохога гесетки хора, които изпълниха митрополитската катедрала. Сред присъстващите в храма бяха геканското ръководство на БФ, пенсионирани преподаватели и приятели на професора, много приятели и роднини.

Панихидата бе отслужена от митрополит Йосиф, в съслужение със стафр. ик. Антон Вълчанов – родния брат на упокоения се професор, и храмовото духовенство. В своето прочувствено възпоменателно слово архиереят говори колко познат и почитан е професорът не само в България, но и в Америка и като благослови опечаленото събрание, призова всички да се молят за упокоение на душата му, „тъй като това е единственото, от което той има нужда сега“.

Вечерта на 30 януари, геканското ръководство, преподавателският състав, служителите и студентите на Богословския факултет се срещнаха с енорията на столичния храм „Св. Параскева“. Инициативата за тази среща възниква, след като духовници и преподаватели споделят, че липсва тясна връзка между тях, която би подпомогнала по-успеш-

ното изпълнение на тяхната обща работа на Божията нива – да огоромят, образават и приобщават християните към църковния живот. Така се оформя идеята преподавателите и студентите да съставят в различни столични енории и по този начин да се установят връзки на сътрудничество между младите богослови и енориите в столицата. Споделяйки своя опит, те да създадат възможности за нови енорийски инициативи, в които да се включват и студенти богословни.

Началото бе дадено с вечерно богослужение в столичния храм „Св. Параскева“, отслужено от храмовото духовенство во главе с председателя протойерей Йоан Чикалов и ефимерия на академичния параклис – свещеник Сава Кокучев.

В края на вечернята прот. Йоан Чикалов подробно запозна присъстващите с разнообразната дейност, която организира храмът, като акцентира на осъществяването социална и благотворителна дейност и сподели за образователните инициативи, реализирани от духовенството с помощта на фондация „Дарбу“, като напр. Детския фестивал за църковна музика „Осанна във Висуните“.

От името на геканското ръководство доц. г-р Ивайло Найденов изрази надеждата, че този „интересен контакт“ ще доведе повече хора в неделното енорийско училище и ще насочи повече млади хора към духовната Алма матер, където могат да се обучават и образават в богословската наука. „Това е първата стъпка към общата работа и съвместно живеене“.

Духовенството, ръководство, преподавателите, студентите на БФ и енориите се разделиха с упование за продължение на това добро начало и с надеждата за бозати плодове от общото сътрудничество.

Весела ИГНАТОВА

За кукерството

В далечното си минало българите, според блажения Теофилакт Български, архиепископ на цяла България, „до кръшението си не знаели името на Христос, но пребъждали в заблуждение, като служели на слънцето, месецата и на други звезди“. Това заблуждение той нарича „скитско заблуждение“, което по-късно започва да се нарича още „славянско заблуждение“. То има своя корен във „вярата на магите“, заради древния родо­в произход на българите от народа, носител на тази вяра. От „вярата на магите“ били и онези трима вълхви-звездобройци, които, щом узнали за родилия се Младенец, отишли да Му се поклонят и да Му поднесат даровете си. Така, в лицето на тримата вълхви, ези­чеството се преклонило пред Твореца на небето и земята и Го познало. (Мо­щице на тримата вълхви се по­кояват в катедралата на град Кьолн в Германия). С това те показали края на езическата вяра, чийто край поставил Родилецът се Младенец и правата вяра, която Той донесъл на човечеството.

„Вярата на магите“ (зороастризмът), възникнала векове преди Христа, най-общо се свежда до почитането на един бог, съз­дател на света, който е изцяло добър; а доброто и злото имат свой самостоятелен произход, като злото се стреми да уни­щожи творението, а доброто – да го запази. По-късно на тази основа възниква рели­гиозна система на зурванизма, чийто върховен бог е Зурван – бог на безрайното време, съдбата и космоса. Фактът, че българският вариант на името на този бог е Сурва и е идентично с оригиналното Зурван, говори за това, че дунавските българи при преселването си са пренесли и култа към Зурван по нашите земи.

Зурванизмът е езическа огнена рели­гия, като огънят е смятан за земна форма на небесния огън на слънцето и затова е почитан с различни ритуали. По сходен начин чрез българските огнени обичаи – Сирни, Сурва, Жив огън, се почита огънят, като участващите в тези об­реди паят огън­вото за здраве и правят факелни шествия. В тази връзка ще от­бележим, че българските кукери много приличат на изображенията на Зурван. Той е изобразяван като чо-

век с лъвска маска, съз­мия над нея и с криле, дър­жащ жезъл и меч. Българските кукери са с животи­нски маски, по които често се слагат птичи пера във формата на криле, а в ръцете си носят дървени мечове и тояги с чимшир или факли. Цялата кукерска обредност (танците, маските, специфичните об­лечка, прескачането на ог­ньовете, драматургията на разиграваните сценки) носи не само външната форма на древната езическа обредност, но и нейното съд­ржание.

Ако в древността хората са извършвали магически танци за прогонване на злото, просели пло­дородие и обилие за домо­вете си от стихиите (олицетворявайки ги като богове), прескачали огньовете като ритуал за пречистване, това е обяснимо – те не са познавали Христос, ни­то правата вяра. Но днес, когато Христовото благо­вестие е обиколило цялата земя, когато Христос е явен на човечеството, е не­обяснимо съживяването на тези отдавна умрели магически култове. Но още по-необяснимо е участие­то на християни в тях. Вероятно поради незнание, те възприемат кукерските об­редни игри като весел празник, чието значение е да пресъздаде нещо от ми­налото (без да знаят как­во), но най-вече да се съб­рат за всеобща радост и веселба. Такива християни обаче би трябвало да знаят, че участието им в кукерските игри и шествия никак не е безобидно и че сегашното им веселие, от­въд ще се обърне в плач, ако не се откажат от тях и не се покаят за неразумие­то си.

Кукерството, както ка­захме, е езически култ-мис­терия и участието на хри­стиянина в него е директно нарушаване на първата и на четвъртата Божия за­повед. Такива християни Църквата причислява към идолопоклонниците, а Христос ги нарича лице­мери, цитирайки Божиите думи чрез пророк Исаия: „Тия люде се приближават при Мене с устата си, и Ме почитат с устните си“ (Ис. 29:13) и добавяйки: „Оба­че направо Ми се кланят, като преподават за поуче­ния човешки заповеди“ (Мт. 15:8-9; Мк. 7:6-7).

За илюстрация ще при­помним още нещо, свър­зано с кукерската обред­ност: вярва се, че маскираните хора носят късмет, пло­дородие и благоденствие;

вярва се още, че колкото повече „ударя“ получиш от маскираните кукери, толкова по-надалеч злото ще стои от теб – затова хората масово се събират и ги посрещат с почести и ласковства. Ами гаданията? Нима подобно вярване и поведение е съвместимо с вярата в Света Троица, нима то има нещо общо с Христовото изкупление?! Не, няма. Но има отноше­ние към личното спасение на всеки християнин – из­вършвайки езически об­реди (дори само като посред­ства кукерите у дома си), християнинът се отказва от Христос и се покланя на стихиите, даже и да не го съзнава, обратно на това, което някога направили тримата цар­езвездобройци Гаспар, Мелхиор и Вал­тасар. Техните имена са достигнали до нас, защото някога при поклонението им на Божествения Младенец те съблекли ези­ческите заблуди от себе си и познали в Негово Лице истинския Бог, а Той, заради тази им постъпка, записал имената им в кни­гата на Живота. Това казваме, за да знаят христия­ните, че с уста изповядва­ме вярата си, а с делата си я доказваме или пък не. С делата имената ни оста­ват записани в книгата на Живота или пък не. Когато християнинът надене кукерската маска на глава­та си дори просто за заба­ва, той вече престава да бъде Христов, защото е забравил, че е храм Божий и не подобава да го осквер­нява.

Нима оглушителният звън на кукерските чано­ве прилича на звъна на кадилницата? Не, този звън много прилича на шума, предизвикван от уд­рянето на щитовете и ме­човете на куретите – pazi­телите на невръстния Зевс от гръцкото езичество. А странните фигури в кукер­ското шествие нима не пред­ставят, макар и гротескно-комично, култа към Дионис – бога на ви­ното и веселието от гръц­ката митология? Нима ро­гата и шръкналите жи­вотински уши, които са типичен атрибут за кукер­ската маска и опасаните с кози кожи крака на участ­ниците в кукерското ве­селие не са подобни на са­тирите? Какво общо може да има с това христия­нинът? Някои от прозорли­вите духовни старци опи­сват антихриста така: с по­дугини като рога на гла­вата, с шръкнали уши, окосмен като животно, с

копита вместо пръсти на краката.

След покръстването през VIII в. езическите практики продължили и в християнска България (за съжаление, запазили се и до днес под формата на така наречените народни обичаи, както е и кукерският), но тогава били жестоко гонени и наказва­ни като вредни за христи­янското благочестие и по­губващи душата на хри­сти­янина. Заради това на събора, който българският цар Борил свиква през 1211 г., те са предадени на ана­тема, а „на онези, които се отдават на някакво вълху-

ване или обайване, или ча­родейание, или пририцате­лство, анатема трижди!“

За нас, християните, е важно и нужно да знаем всичко това, за да не се заб­луждаваме в пътищата си и да не грешим по леко­мислието си. И като зна­ем всичко това, да се по­каем и да се откажем от участието си в кукерското веселие (дори и само като съпричастни наблюдате­ли), защото, заради тези си неразумни постъпки може да загубим душата си и вместо да й приготвим бъ­дещото блаженство, да се окаже, че сме я обрели на вечни мъки.

Ирече старецът...

Св. преподобни Паусий Светогорец „Почитай баща си и майка си“

Докъде са стигнали днес геца­та! Не търпят дума да им се каже, какво остава да понесат наказание! Няма уважение; имат голям егоизъм и са много нервни. Злоупотребяват със сво­бодата си. Детето казва на родителите си: „Ще се оплача от вас в полицията.“

Наскоро едно пен­найсетгодишно дете направило голяма беля и неговият баща му ударил шамар, а то отишло и погало жалба срещу него, и осъдили бащата. По време на съдебния процес бащата казал: „Постъпвате несправедливо с мен, защото ако тогава не бях ударил този шамар, щях да затворя гетето ми в затвора. Имаше вас да ви боли, а мен“. Тогава хванал гетето, ударил му гба шамара и казал: „Осъдете ме за тия гба шамара, а не за онези тогава. Сега ме хвър­лете в затвора, защото го ударих без причина“.

Искам да кажа докъде са стигнали ге­цата. Днес господства този начин на мислене.

Някога родителите ни се караха, у­гряха ни и по някой шамар, но и през ум не ни минаваше лоша мисъл за тях. При­емахме и пръчката като милувката, без да се противим, без да мислим дали сме виновни много или малко. Вярвахме, че и боят е за наше добро. Знаехме, че рогу-

темелте ни обичат и когато ни милваха, и когато ни целуваха, и когато ни удряха по някой шамар. Защото и шамарът, и милувката, и целувката на родителите – всичко е от любов. Когато родителите бият ге­цата си, сърцето им се измъчва. Когато геца­та изгряват някой шамар, боли ги буза­та. Следователно по­голяма е болката на сърцето от болката

на бузата.

Ма̀йката каквото и да прави с геца­та си – било да им се скара, било да ги набие, било да ги помилва, всичко върши от любов, и всичко това излиза от едно и също майчино сърце. Когато обаче ге­цата не разбират това и говорят без­зачливо, противят се и се инатят, то­гава прогонват Божията благодат от себе си и е естествено да претърпят съответното бесовско влияние.

– Отче, не съществуват ли и лоши родители?

– Да, има, но на геца­та, които имат такива родители, Сам Бог помага. Бог не е несправедлив. Дивите круши са пълни с плод. Там на пътя за моята колиба има една гива джанка. Листата ѝ не се виждат от плод. Клоните се чуят от натежалите джанки. А питомните, въ­преки че ги пръскат, не дават никакъв плод.

На някои може да се сторят крайни думите ни, но това са думи на спасе­ние, които Христовата Църква произнася вече по­вече от две хиляди години. Добре е и да помним, че когато сме приемали све­то Кръщение, сме се от­rekli трикратно от сата­ната и делата на мрака. И едва след това пак три­кратно сме се съчетали с Христос. А сме се съче­тали с Христос, за да на­следим Неговия вечен живот, като за целта трикратно сме се обещали да бъдем само и единствено Негови. В Евангелието Той ни казва: *който не е с Мен е против Мен*. С Него сме ви­наги, когато вършим дела­та на благочестието, при­лични Нему. Във всички други случаи се оказваме, дори без да съзнаваме, про­тив Него. Затова, братя и сестри в Христа, не след­вайте делата на тъмнина­та, даже и изглеждащи като форма на забавление, за да не се окаже някой от вас Божи противник, по­страшно от което няма.

Ик. Николай НИКОЛОВ

ПРАВОСЛАВИЕТО ПО СВЕТА

Крепостта Берат

АЛБАНИЯ, която не познаваме

Типични улички на укрепения град Берат

Продължение от бр. 1/2016 г.

По правило всички църкви в Албания, с изключение на новоизградените през последните години, са със зейнали дупки по иконостаса като избодени очи, а липсващите икони, както и тези от централната част на храма са събрани в няколко музейни сбирки, като националния исторически музей в Тирана и музея на иконата в Корча, където се съхраняват десетки хиляди икони от цяла Албания. Точно тук, в Берат, е мястото, където успяваме да видим някои от тях – в Музея на Онуфрий, разположен в странични помещения на действащата църква „Св. Успение Богородично“. Открит е през 1986 г. и е посветен на най-големия албански зограф от XVI в.

Иконостасът в този храм-музей прави изключение – иконите са по местата си, а върху царския ред откриваме три великолепни творби на Онуфрий от Неокастро в характерните за него стил и багри. Негови икони и стенописи са открити както в района на Берат, така и в цяла Албания, Южна Италия, Северна Гърция, дн. Македония.

Иконостасът е великолепен образец на фигуралната, дълбока триизмерна дърворезба, характерна за Дебърската школа, с цели сцени от сложни композиции с флорални елементи, птици, бозайници, хора. Работен е 13 години от майсторите Мартин и Наум през XVIII в. За жалост фреските в самия храм са варосани във времето на комунизма и вярта доста ги е повредила.

Една от царските икони на иконостаса в храма, дело на зографа Онуфрий, е уникално изображение на светите Седмочисленици. На нея петимата – светите Кирил, Методий, Сава, Климент и Наум, са на небесата, а под тях в укрепления Белоград, дн. Берат, лежат св. Горазд и св. Ангеларий с църквата „Св. Успение Богородично“, в която са погребани двамата светители или тук лежат мощите им. Впрочем още през 1868 г. Антим Александри, гръцки митрополит в Белоград, дава сведение, че в църквата „Успение Богородично“ се съхраняват мощите на двамата от светите Седмочисленици: св. Горазд и св. Ангеларий („Περὶ τῆς ἐκείνου ἐπιτοφῆς Βελεγράδων ἐν Κερκύρα“, с. 112; Вж. също: П. Асенова. Гръцки източник за „Български старини из Албания“. В: Studia protobulgarica et mediaevalia europensia, С., 2003, с. 379).

С благословието на архиепископ Анастасий достъпът на жени в олтаря на този храм е позволен и аз имам възможността да видя мястото зад св. престол, където са били скрити двете прочути Бератски пурпурни евангелия. Ръкописите от Албания са писани със злато и сребро върху пурпурен пергамент, откъдето идва и тяхното название. По-старият е от VI век, съдържа четирите Евангелия и е един от четирите оцелели архетипа, по които учените правят своите палеографски изследвания. Второто евангелие е от IX век. По време на Втората световна война свещеник увива ръкописа в плат и го поставя в кофа, която скрива в апсидата на храма. През 1968 г. този изключително ценен паметник е намерен в доста увредено състояние и е прецизно реставриран в Китай. Освен текстове, ръкописът съдържа впечатляващи миниатюри на евангелистите Йоан, Марк и Лука. В света са известни общо седем оцелели до наши дни „пурпурни евангелия“ с новозаветни текстове. Интересен факт е, че две от тях са открити в дн. Берат.

Кой знае защо си мислех, че в олтаря са и мощите на двамата светители, но едва на излизане от там местната екскурзоводка ни посочва специален аналой с мощехранителницата. Доста скромното на вид сандъче е затворено, но от това нашето благоговение и вълнение не отслабва ни най-малко.

След няколко часа разходка по улиците на укрепения град и назад във времето през многовековната история на града, преситена от всичко видно и чуто, имам нужда да поседна и да се опитам просто да усетя духа му, да се потопя в него. Сядаме на изнесени на улицата масички и си поръчваме кафе и вода. Градът се движи в нормалния си ритъм. Обичайните младоженци, идващи в крепостта да си направят снимки в сватбения си ден, туристи на по-малки или по-големи групи със зареяни по сградите наоколо погледи и щракати фотоапарати, продажби на сувенири и ръчни плетива... Собственикът на малкото заведение ни разпитва какви сме, от къде сме, как се чувстваме в Албания, къде вече сме били и накъде сме се запътили и сякаш за да затвърди нашето впечатление за гостоприемството на Албания, ни носи „раки“. Опитваме питието предпазливо и се оказва ракия. Поспира се още при нас и иска да научи още няколко думи от езика ни, и съм уверена, че не след дълго ще посрещна гостите си от

България на своя оскъден, но стрявещ сърцето не поле от ракията български език.

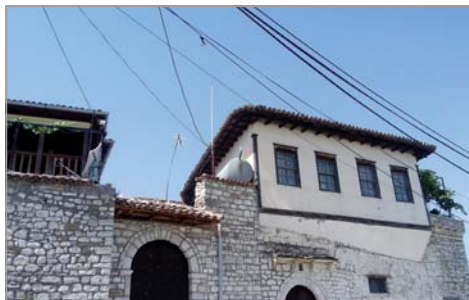
Сбогуваме се с него – ние сме първите, които зарадва своето „Довиждане!“ – и се отправяме към другата част на града – долу, където къщите в типичния възрожденски стил са разположени амфитеатрално от двете страни на р. Осъм. От пръв поглед става ясно откъде идва прозвището му „Градът на стоте прозорци“ – къщите са накацали една върху друга и видима остава само горната им част, с наистина необичайно много прозорци – вероятно и повече от 100.

Тръгваме по една от централните улици и на площада пред очите ни се изправя огромен нов православен храм. Малко по-встрани откриваме по-скромната градска джамия. Влизаме да се поклоним в църквата, която се оказва посветена на св. Димитър. Тя е катедралният храм на митрополита на Берат.

Следва
Александра КАРАМИХАЛЕВА

Църквата „Успение Богородично“ в крепостта Берат

В крепостта Берат

Централният площад на Берат

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2016 г.

„Църковен вестник“

1 година 30,00 лв.
6 месеца 15,00 лв.
3 месеца 7,50 лв.
ед. цена 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Александра Карамихалева

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Танка Тончева Христова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCR96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.